

Besl. O. nr. 97

Jf. Innst. O. nr. 110 (2000-2001) og Ot.prp. nr. 78 (2000-2001)

År 2001 den 28. mai holdtes Odelsting, hvor da ble gjort slikt

vedtak til lo v

om endringer i innskuddspensjonsloven, lov om foretakspensjon og enkelte andre lover
(parallelle ordninger mv.)

I

I lov 24. november 2000 nr. 81 om innskuddspensjon i arbeidsforhold (innskuddspensjonsloven) gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 avsnitt I skal omfatte §§ 2-1 til 2-9. Avsnittets tittel skal lyde:

I. Pensjonsordning med innskuddspensjon

Kapittel 2 avsnitt II skal lyde:

II. Parallell pensjonsordning

§ 2-10. Adgang til å ha parallell pensjonsordning

(1) Et foretak med pensjonsordning etter loven her kan samtidig ha en ytelsesbasert eller en engangsbetalt foretakspensjonsordning.

(2) For et foretak som har både pensjonsordning etter loven her og enten en ytelsesbasert eller en engangsbetalt foretakspensjonsordning (parallelle pensjonsordninger), gjelder følgende:

- a. ingen arbeidstaker kan på samme tid være medlem av mer enn en av ordningene,
- b. aldersgrensene skal være de samme i begge ordninger,
- c. regelverket for de to ordningene skal utformes slik at alderspensjonsytelsene står i et rimelig forhold til hverandre og slik at urimelig forskjellsbehandling av grupper av arbeidstakere unngås,
- d. rett til ytelser ved uførhet og til etterlatte skal være utformet på samme måte i de to ordningene.

(3) Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende ved endring av regelverket for en av eller begge pensjonsordninger.

§ 2-11. Arbeidstakernes valgrett

(1) Når et foretak oppretter parallell ordning, skal hver enkelt arbeidstaker ha rett til å velge hvilken pensjonsordning vedkommende skal være medlem av. Det kan likevel fastsettes i regelverket at arbeidstakerorganisasjoner som har medlemmer ansatt i foretaket kan velge ordning for sine medlemmer. Det skal fastsettes i regelverket hvilken ordning arbeidstaker som ikke foretar noe valg etter første punktum skal være medlem av.

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for arbeidstaker som blir ansatt i foretaket.

(3) En arbeidstaker kan ikke velge å bli medlem av en pensjonsordning dersom reglene om medlemskap som gjelder for ordningen er til hinder for at arbeidstakeren opptas som medlem.

§ 2-12. Flytting av medlemskap

(1) Regelverket skal inneholde bestemmelser om i hvilke tilfeller en arbeidstaker kan flytte sitt medlemskap fra den ene til den andre pensjonsordningen.

(2) En arbeidstaker skal i alle tilfelle ha rett til flytting av medlemskap ved vesentlig endring av innskudds- eller ytelsesplan eller av regelverket for øvrig i en av pensjonsordningene, dersom endringen er av betydning for fremtidige rettigheter i ordningen.

(3) Ved flytting av medlemskap gjelder bestemmelsene om opphør av medlemskap tilsvarende. Grensen på 12 måneder i § 6-1 annet ledd gjelder samlet medlemskap i de to ordningene.

§ 5-1 annet ledd nytt annet punktum skal lyde:

Dersom innskuddsplanen inneholder bestemmelser om dette, kan innskuddene i et bestemt år settes 25 prosent høyere eller lavere enn det som ellers er fastsatt i innskuddsplanen.

§ 7-3 første ledd annet punktum skal lyde:

Dersom dette ikke er fastsatt etter første punktum, kan medlemmet velge om pensjonskapitalbeviset i utbetalingsperioden enten skal:

- a. forvaltes i spareavtale med institusjon som nevnt i § 2-2, eller
- b. konverteres til pensjonsforsikring i livsforsikringsselskap eller pensjonskasse som nevnt i § 2-2. Pensjonskasse som konverterer pensjonskapital etter bestemmelsen her, skal oppfylle kravene i lov om foretakspensjon § 2-2 annet ledd.

§ 7-3 sjette ledd oppheves.

§ 8-4 tredje ledd annet punktum skal lyde:

Det kan fastsettes at midler i innskuddsfondet skal forvaltes som egen investeringsportefølje i samsvar med § 3-4.

§ 9-3 første ledd ny bokstav c skal lyde:

- c. *kostnad i henhold til § 14-1 fjerde ledd.*

§ 9-3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i innskuddsfondet til formål som nevnt i første ledd bokstav c og d, med mindre innskuddsfondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at forpliktelser som nevnt i første ledd bokstav a blir dekket for innværende og neste år.

§ 9-4 første ledd skal lyde:

(1) Er innskuddsfondet ved årets utgang større enn seks ganger gjennomsnittet av årets innskudd etter innskuddsplanen og tilsvarende innskudd for de to foregående år, skal foretaket sørge for at det overskytende beløp overføres til foretaket.

§ 11-1 nytt annet ledd skal lyde:

(2) *Bestemmelsene i kapitlet her er ikke til hinder for at det sammenslåtte foretaket kan ha parallelle pensjonsordninger.*

§ 12-1 annet ledd første punktum skal lyde:

Pensjonskapitalen knyttet til pensjonsordningen skal fordeles mellom medlemmene på grunnlag av opptjent pensjonskapital etter § 3-5 for hvert medlem.

§ 13-3 første ledd første punktum skal lyde:

Når pensjonsordningen opphører, skal pensjonskapitalen knyttet til ordningen fordeles mellom medlemmene på grunnlag av opptjent pensjonskapital etter § 3-5 for hvert medlem.

§ 14-1 nytt fjerde ledd skal lyde:

(4) *Dersom pensjonsordningens administrasjonsreserve ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene knyttet til utstedelse av pensjonskapitalbevis ved om-danning etter paragrafen her, skal de resterende kostnadene først dekkes av midler i innskuddsfondet og deretter ved innbetaling fra foretaket dersom midlene i innskuddsfondet ikke er tilstrekkelige.*

II

I lov 24. mars 2000 nr. 16 om foretakspensjon gjøres følgende endringer:

Kapittel 2 avsnitt I skal omfatte §§ 2-1 til 2-8. Avsnittets tittel skal lyde:

I. Pensjonsordning med foretakspensjon

Kapittel 2 avsnitt II skal lyde:

II. Parallelle pensjonsordninger

§ 2-9. *Adgang til å ha parallelle pensjonsordninger*

(1) *Et foretak med pensjonsordning etter loven her kan samtidig ha en pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven. Et foretak kan ha to pensjonsordninger etter loven her dersom den ene har ytelsesbasert og den andre engangsbetalt alderspensjon.*

(2) *For et foretak som både har pensjonsordning etter loven her og etter innskuddspensjonsloven eller har både en ytelsesbasert og en engangsbetalt alderspensjonsordning etter loven her (parallelle pensjonsordninger), gjelder følgende:*

- a. *ingen arbeidstaker kan på samme tid være medlem av mer enn en av ordningene,*
- b. *aldersgrensene skal være de samme i begge ordninger,*
- c. *regelverket i de to ordningene skal utformes slik at alderspensjonsytelsene står i et rimelig forhold til hverandre og slik at urimelig forskjellsbehandling av grupper av arbeidstakere unngås,*
- d. *rett til ytelser ved uførhet og til etterlatte skal være utformet på samme måte i de to ordningene.*

(3) *Bestemmelsene i annet ledd gjelder tilsvarende ved endring av regelverket for en av eller begge pensjonsordninger.*

§ 2-10. *Arbeidstakernes valgrett*

(1) *Når et foretak oppretter parallelle ordninger, skal hver enkelt arbeidstaker ha rett til å velge hvilken pensjonsordning vedkommende skal være medlem av. Det kan likevel fastsettes i regelverket at arbeidstakerorganisasjoner som har medlemmer ansatt i foretaket kan velge ordning for sine medlemmer. Det skal fastsettes i regelverket hvilken ordning arbeidstaker som ikke foretar noe valg etter første punktum skal være medlem av.*

(2) Bestemmelsen i første ledd gjelder tilsvarende for arbeidstaker som blir ansatt i foretaket.

(3) En arbeidstaker kan ikke velge å bli medlem av en pensjonsordning dersom reglene om medlemskap som gjelder for ordningen er til hinder for at arbeidstakeren opptas som medlem.

§ 2-11. Flytting av medlemskap

(1) Regelverket skal inneholde bestemmelser om i hvilke tilfeller en arbeidstaker kan flytte sitt medlemskap fra den ene til den andre pensjonsordningen.

(2) En arbeidstaker skal i alle tilfelle ha rett til flytting av medlemskap ved vesentlig endring av innskudds- eller ytelsesplan eller av regelverket for øvrig i en av pensjonsordningene, dersom endringen er av betydning for fremtidige rettigheter i ordningen.

(3) Ved flytting av medlemskap gjelder bestemmelsene om opphør av medlemskap tilsvarende. Grensen på 12 måneder i § 4-6 annet ledd gjelder samlet medlemskap i de to ordningene.

§ 10-3 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f. kostnad i henhold til §§ 15-5 syvende ledd og 15-6 fjerde ledd.

§ 10-3 annet ledd skal lyde:

(2) Foretaket kan ikke bruke midler i premiefondet til formål som nevnt i første ledd bokstav b til d og f, med mindre premiefondet fortsatt vil være tilstrekkelig til å sikre at årets premie og premien for neste år blir betalt.

§ 13-1 nytt annet ledd skal lyde:

(2) Bestemmelsene i kapitlet her er ikke til hinder for at det sammenslåtte foretaket kan ha parallelle pensjonsordninger.

Ny tittel i § 15-5 skal lyde:

§ 15-5 Omdanning til annen foretakspensjonsordning og lukking

§ 15-5 nytt femte, sjette og syvende ledd skal lyde:

(5) Ved opprettelse av ordning med engangsbetalt alderspensjon kan foretaket velge å videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for arbeidstakere som er medlem av denne ordningen på tidspunktet for opprettelsen. Arbeidstakerne skal kunne velge å gå over til ny ordning med engangsbetalt alderspensjon. Den videreførte ordningen kan ikke endres slik at utformingen av rett til alderspensjon, uførepensjon og etterlattepensjon i de to ordningene gir ytelser som

står i et mindre rimelig forhold til hverandre enn på tidspunktet for opprettelsen av ny ordning.

(6) Foretaket kan velge å kun videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for arbeidstakere som er medlem av ordningen på tidspunktet for opprettelse av ny foretakspensjonsordning med engangsbetalt alderspensjon, og som da har 15 år eller mindre igjen til oppnådd pensjonsalder. Ved slik videreføring av foretakspensjonsordning, omfattes ikke disse arbeidstakere av femte ledd annet punktum. Femte ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

(7) Dersom pensjonsordningens administrasjonsreserve ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene knyttet til utstedelse av fripoliser ved omdanning og lukking etter paragrafen her, skal de resterende kostnadene først dekkes av midler i premiefondet og deretter ved innbetaling fra foretaket dersom midlene i premiefondet ikke er tilstrekkelige.

Ny § 15-6 skal lyde:

§ 15-6 Omdanning til innskuddspensjonsordning og lukking

(1) Et foretak som har pensjonsordning etter loven her og som i stedet vil opprette pensjonsordning etter innskuddspensjonsloven, skal avvikle pensjonsordningen etter reglene i kapitlet her. Premiefond knyttet til pensjonsordningen kan likevel overføres som innskuddsfond for den nye pensjonsordningen.

(2) Foretaket kan velge å videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for arbeidstakere som er medlem av denne ordningen på tidspunktet for opprettelsen av ny innskuddspensjonsordning. Arbeidstakerne skal kunne velge å gå over til ny innskuddspensjonsordning. § 15-5 femte ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

(3) Foretaket kan velge å kun videreføre ytelsesbasert foretakspensjonsordning for arbeidstakere som er medlem av ordningen på tidspunktet for opprettelse av ny innskuddspensjonsordning, og som da har 15 år eller mindre igjen til oppnådd pensjonsalder. Ved slik videreføring av foretakspensjonsordning, omfattes ikke disse arbeidstakere av annet ledd annet punktum. § 15-5 femte ledd tredje punktum gjelder tilsvarende.

(4) Dersom pensjonsordningens administrasjonsreserve ikke er tilstrekkelig til å dekke kostnadene knyttet til utstedelse av fripoliser ved omdanning og lukking etter paragrafen her, skal de resterende kostnadene først dekkes av midler i premiefondet og deretter ved innbetaling fra foretaket dersom midlene i premiefondet ikke er tilstrekkelig.

III

I lov 26. mars 1999 nr. 14 om skatt av formue og inntekt (skatteloven) gjøres følgende endringer:

§ 6-46 første ledd ny bokstav f skal lyde:

f. *kostnad i henhold til lov om foretakspensjon § 15-5 syvende ledd og § 15-6 fjerde ledd.*

§ 6-46 annet ledd bokstav b skal lyde:

b. tilskudd til innskuddsfond med inntil 50 prosent av gjennomsnittet av det beløp som er nevnt under a og den skattepliktiges andel av årets innskudd i de to foregående årene, likevel bare så langt fondet ikke overstiger seks ganger gjennomsnittet av det beløp som er nevnt under a og den skattepliktiges andel av innskuddet i de to foregående år.

§ 6-46 annet ledd bokstav c skal lyde:

c. tilskudd og kostnad i henhold til *innskuddspensjonsloven § 3-4 femte ledd.*

§ 6-46 annet ledd ny bokstav d skal lyde:

d. *kostnad i henhold til innskuddspensjonsloven § 14-1 fjerde ledd.*

§ 6-47 bokstav d skal lyde:

d. premie til fortsettelsesforsikring etter lov om foretakspensjon § 4-9 knyttet til fripolise utstedt til den skattepliktige som følge av at medlemskap i foretakspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder. *Det samme gjelder innskudd til alderspensjon etter innskuddspensjonsloven § 6-5 første ledd som følge av at medlemskap i innskuddspensjonsordningen er opphørt av annen grunn enn den skattepliktiges alder.* Fradrag etter bokstavene c og d kan samlet ikke overstige 40 000 kroner.

Jorunn Ringstad

president

IV

I lov 10. juni 1988 nr. 39 om forsikringsvirksomhet gjøres følgende endringer:

§ 7-2 første ledd skal lyde:

(1) Et forsikringsselskap kan ikke eie eller ved stemmegivning representere mer enn 15 prosent av aksjene eller andelene i et selskap som driver virksomhet som etter § 7-1 ikke kan drives av forsikringsselskap. *Forbudet gjelder likevel ikke for så vidt den samlede verdi av slike eiendeler er mindre enn forsikringsselskapets midler etter fradrag for avsetninger til dekning av forsikringsforpliktelsene, så fremt den økonomiske risiko ved investeringen er begrenset til verdien av den aktuelle investeringen.*

§ 13-1 nytt annet punktum skal lyde:

Kongen kan likevel fastsette at denne lov helt eller delvis skal gjelde for Norges Banks pensjonskasse.

V

I lov 7. desember 1956 nr. 1 om tilsynet for kredittinstitusjoner, forsikringsselskaper og verdipapirhandel m.v. (kredittilsynsloven) skal § 1 nr. 14 lyde:

14. Private, kommunale og fylkeskommunale pensjonskasser og pensjonsfond *samt Norges Banks pensjonskasse.*

VI

Ikrafttredelse. Overgangsbestemmelser

Loven trer i kraft fra den tid Kongen fastsetter. Forskjellige deler av loven kan tre i kraft til forskjellig tid. Kongen kan gi overgangsbestemmelser.

Olav Gunnar Ballo

sekretær